

CARTILHA DE DIREITOS HUMANOS PARA UCRANIANOS MIGRANTES E REFUGIADOS NO BRASIL

Інформаційний бюлетень для українських мігрантів та біженців у Бразилії

CARTILHA DE DIREITOS HUMANOS PARA UCRANIANOS MIGRANTES E REFUGIADOS NO BRASIL

**Інформаційний бюлетень
для українських мігрантів
та біженців у Бразилії**

Expediente

Ministério da Mulher, da Família e dos Direitos Humanos

Ministra Cristiane Britto

Mariana Neris – Secretária Nacional de Proteção Global

Marina Reidel – Diretora do Departamento de Proteção de Direitos de Minorias Sociais e População em Situação de Risco

Carlos Alberto Ricardo Junior – Coordenador-Geral de Direitos de Minorias Sociais e População em Situação de Risco

Juliana dos Santos de Almeida Sampaio – Coordenadora de Direitos de Minorias Sociais e População em Situação de Risco

Акти

Міністерство охорони сім'ї, жінки та прав людини

Міністра Крістіане Брітто

Маріана Неріс - національний секретар глобального захисту

Маріна Рейдел - директор департаменту права соціальних меншин і населення у ризиковій ситуації

Карлос Алберто Рікардо Жуніор - основний координатор прав соціальних меншин і населення у ризиковій ситуації

Жуліана дос Сантос де Алмеїда Сампаїо - координатор прав соціальних меншин і населення у ризиковій ситуації

Organização Internacional para as Migrações

Stéphane Rostiaux – Chefe de Missão

Thamirys Lunardi - Coordenadora de Projetos

Marina Faleiro – Assistente de Projetos

Débora Castiglione – Assistente de Operações

Voluntários

Auxílio Técnico

Igor Shimura

Julia Regina Bordun

Tradução

Igor Golodivskyi

Iryna Akhtyrska

Iryna Arshulik

Maria Victorivna Boiko

Olga Úrina Arroyo

As opiniões expressas nesta publicação são dos autores e não refletem necessariamente a opinião da Organização Internacional para as Migrações (OIM). As denominações utilizadas no presente relatório e a maneira pela qual são apresentados os dados não implicam, por parte da OIM, qualquer opinião sobre a condição jurídica dos países, territórios, cidades ou áreas, ou mesmo de suas autoridades, nem tampouco a respeito à delimitação de suas fronteiras ou limites.

Інтернаціональна міграційна організація

Стефан Ростлауш - директор місії

Таміріс Лунарді - координатор проектів

Маріна Фалейро - помічник проекту

Дєбора Кастідліоне - оперативний помічник

Волонтери

Технічна підтримка

Igor Шімура

Жулія Режіна Бордун

Переклад

Igor Голодівський

Iryna Актирська

Iryna Аршулік

Марія Вікторівна Бойко

Олга Уріна Арроіо

Погляди, висловлені в цій публікації, належать авторам і не обов'язково відображають погляди Міжнародної організації з міграції (ОІМ). Деномінації, використані в цьому звіті, і спосіб представлення даних не означають з боку ОІМ будь-якої думки щодо правового статусу країн, територій, міст чи районів, чи навіть їхніх органів влади, а також щодо розмежування його кордонів або лімітів.

Siglas

CNS – Cartão Nacional de Saúde

CONARE – Comitê Nacional para Refugiados

CPF – Cadastro de Pessoa Física

CRNM – Carteira de Registro Nacional Migratório

CTPS – Carteira de Trabalho e Previdência Social

DPU – Defensoria Pública da União

MMFDH – Ministério da Mulher, da Família e dos Direitos Humanos

MPT – Ministério Público do Trabalho

PF - Polícia Federal

SUAS – Sistema Único de Assistência Social

SUS – Sistema Único de Saúde

Скорочення

CNS – Cartão Nacional de Saúde - Національна карта здоров'я

CONARE – Comitê Nacional para Refugiados - Національний комітет у справах біженців

CPF – Реєстр фізичних осіб-платників податків

CRNM – Carteira de Registro Nacional Migratório - Національна міграційна реєстраційна картка

CTPS – Carteira de Trabalho e Previdência Social - Картка праці та соціального страхування

DPU – Defensoria Pública da União - Управління громадського захисту

MMFDH – Ministério da Mulher, da Família e dos Direitos Humanos - Міністерство у справах жінок, сім'ї та прав людини

MPT – Ministério Público do Trabalho - Державне міністерство праці

PF - Polícia Federal - Федеральна поліція

SUAS – Sistema Único de Assistência Social - Єдина система соціальної допомоги

SUS – Sistema Único de Saúde - Єдина система охорони здоров'я

Comunidades Ucranianas no Brasil

A marca da imigração internacional ao Brasil pode ser percebida em sua formação cultural e econômica. Dentre os movimentos migratórios que impactaram o Brasil, encontra-se a imigração ucraniana, ocorrida entre o fim do século XIX e primeira metade do século XX. Ucranianos, juntamente com os poloneses, representam o maior contingente de imigrantes eslavos no Brasil.¹ Esse movimento ocorreu em três ondas. A primeira, por volta de 1890, deu-se quando aproximadamente 20 mil pessoas saíram da região da Galícia, devido à crise que atingia camponeses da Europa, e chegaram ao Brasil. A segunda foi no período Entreguerras, quando imigrantes da Bucovina, da Galícia, da Volínia e de outras regiões se estabelecem no Brasil. Por fim, a terceira onda migratória ocorreu entre os anos de 1947 e 1951, no pós-Segunda Guerra Mundial.²

Atualmente, no que se refere a nacionais da Ucrânia registrados no Brasil, dados da Polícia Federal divulgados em março de 2022 indicam que 3.370 mil ucranianos foram registrados como residentes no país desde 2010.³

Segundo estimativas da comunidade ucraniana no Brasil, cerca de 600 mil descendentes de ucranianos vivem no Brasil, o que representaria a maior comunidade ucraniana da América Latina, e uma das cinco mais numerosas do mundo. Essa comunidade estaria espalhada em diferentes estados nas regiões sul, sudeste e centro oeste, em especial o estado do Paraná. Essas estimativas extra-oficiais também indicam que em Curitiba vivem cerca de 55 mil descendentes de ucranianos (cerca de 3% da população local) e que a maior concentração de descendentes está na cidade de Prudentópolis, onde estima-se que cerca de 75% da população

¹ CAVALCANTI, Leonardo et alii (orgs.). Dicionário crítico de migrações internacionais. Brasília: Editora Universidade de Brasília, 2017

² GUÉRIOS, Paulo Renato. A imigração ucraniana ao Paraná: memória, identidade e religião. Curitiba: Editora UFPR, 2013.

³ <https://brazil.iom.int/sites/g/files/tmzbdll496/files/documents/informe-migracao-ucraniama-mar2022.pdf>

tem ascendência ucraniana.⁴ O município de Mallet também se destaca, pois, estimativas sugerem que 60% da população da cidade seja descendente de ucranianos.⁵

Para manterem vivas suas tradições étnicas, os imigrantes estabeleceram-se em comunidades, criando igrejas, escolas e desenvolvendo atividades laborais em conjunto, ensinando a seus descendentes a história de seu povo e seu legado cultural. Foram criados grupos folclóricos e associações culturais, responsáveis por auxiliar na preservação da identidade do povo ucraniano até os dias atuais. Foram identificados 26 grupos folclóricos ucranianos em atividade localizados nos estados de São Paulo, Paraná, Santa Catarina e Rio Grande do Sul.

A associação cultural ucraniana mais antiga no país é a SUBRAS (Sociedade Ucraniana do Brasil), que em 2022 completará cem anos, seguida dos grupos Kyiv, de São Paulo, Vesselka, de Prudentópolis, Kalena, de União da Vitória- e Poltava, de Curitiba. Estas entidades mantêm fortes laços de cooperação e amizade, promovendo anualmente o evento Festival Nacional de Danças Ucranianas, cuja sede é itinerante. Seu objetivo é promover a integração entre seus componentes e o contínuo desenvolvimento das instituições culturais ucranianas.

A preservação da herança ucraniana também pode ser percebida por construções com características da arquitetura Bizantina. Em Curitiba foi construído o Memorial Ucraniano, onde está uma réplica da Igreja de São Miguel Arcanjo, construída em 1900, no município de Mallet, Paraná. O espaço abriga uma exposição permanente de pêsankas (ovos pintados à mão), imagens religiosas e bordados. No local são realizadas apresentações folclóricas e celebrações: a Bênção dos Alimentos (no Sábado de Aleluia), a Festa Nacional da Ucrânia (em agosto), a Festa da Colheita (em outubro) e a Festa de São Nicolau (em novembro).

O idioma ucraniano é ensinado em diversas comunidades. Desde 1985, o curso de ucraniano é ofertado pelo Centro de Línguas da Universidade Federal do Paraná. Há

⁴ <https://g1.globo.com/pr/parana/noticia/2011/05/comunidade-ucraniana-comemora-120-anos-de-imigracao-para-o-brasil.html>

⁵ <https://oestrangerio.org/2013/03/06/a-saga-dos-imigrantes-ucranianos-no-brasil/>

também o Programa de Extensão Permanente desenvolvido na Unicentro e o Núcleo de Estudos Eslavos no Campus de Irati, formado por uma equipe interdisciplinar com professores e acadêmicos. O objetivo destes grupos de estudo e extensão é dar visibilidade à cultura eslava, promovendo o levantamento dos aspectos culturais de povos eslavos que imigraram para a região centro-sul do Paraná.

Українські громади в Бразилії

У Бразилії вплив імміграції можна побачити в культурі та економіці країни, особливо в південних і південно-східних регіонах. Серед міграційних рухів, які найбільше вплинули на цю країну, є імміграція українців до Бразилії, що відбулася в 19-20 століттях. Цей рух відбувався у три основні етапи. Перший був перед Першою світовою війною, з періоду, відомого як «Бразильська лихоманка», коли приблизно 20 000 дрібних селян з регіону Галичини прибули до Бразилії. Другий – у міжвоєнний період, коли прибули переселенці з Буковини, Галичини, Волині та інших регіонів. І третя хвиля міграції відбулася між 1947 і 1951 роками, рятуючись від радянських репресій і насильства⁶.

На даний момент, що стосується громадян України, зареєстрованих у Бразилії, за даними Федеральної Поліції, у березні 2022 року на території Бразилії проживає 3.370 українців, які проживають в країні з 2010 року.

За оцінками української громади, нині в країні проживає найбільша українська громада в Латинській Америці та одна з п'ятірки найбільших у світі, яка нараховує близько 600 тис. осіб, включаючи вихідців із України та їх нащадків⁷. Ця спільнота поширена в різних штатах, таких як Сан-Паулу, Санта-Катаріна, Ріу-Гранді-ду-Сул, Мату-Гросу-ду-Сул, Мату-Гросу, Рондонія, Федеральний округ, Мінас-Жерайс, однак більшість з них зосереджена в штаті Парана.

Підраховано, що в столиці Парани, Курітібі, проживає 55 тис. нащадків українців (близько 3% місцевого населення), але найбільша концентрація припадає на місто Прудентополіс, у внутрішній частині штату, де близько 75% населення має українське коріння⁸. Також виділяється муніципалітет Маллет,

⁶ GUÉRIOS, Paulo Renato. A imigração ucraniana ao Paraná: memória, identidade e religião. Curitiba: Editora UFPR, 2013.

⁷ <https://www.aen.pr.gov.br/Noticia/Alunos-dos-colegios-estaduais-de-Prudentopolis-fazem-atividades-sobre-guerra-na-Ucrania>

⁸ <https://g1.globo.com/pr/parana/noticia/2011/05/comunidade-ucraniana-comemora-120-anos-de-imigracao-para-o-brasil.html>

у якому приблизно 60% жителів - українці та їх нащадки.⁹

Там, де є українська громада, обов'язково знайдуться церкви з ознаками візантійської архітектури, фольклорний колектив чи культурний простір. У Курітібі на честь іммігрантів був побудований Український Меморіал, де знаходиться копія церкви Сан-Мігель Арканжу в Серра-ду-Тігре, муніципалітет Маллет-ПР, що була побудована в 1900 році і яка збереглася донині зі своїм золотим куполом. Ця копія була побудована з дерева у візантійському стилі, там є постійна експозиція писанок, ікон і вишивок. Поруч з каплицею розташована дзвіниця, яка символізує інтеграцію з новою землею та значення релігії як зберігача культурної єдності. За підтримки Культурного фонду Курітіби та української громади на місці проводяться фольклорні вистави та типові етнічні гуляння: Благословення їжі (у суботу Алілуя), Національний фестиваль України (у серпні), Свято врожаю (у жовтні) та на свято Миколая (у листопаді). Українську мову викладають у різних спільнотах, а з 1985 року курс української мови пропонує Celin da UFPR (Мовний центр Федерального університету Парани), який був призупинений у 2020 році через пандемію. У Unicentro, The Nucleus of Slavic Studies – Nees on Campus міста Іраті, розроблена Програма постійного розширення, сформована міждисциплінарною командою з професорами та науковцями. Його мета – надати видимості слов'янській культурі, досліджуючи культурні аспекти слов'янських народів, які іммігрували до південно-центрального регіону Парани.

Щоб зберегти свої етнічні традиції, іммігранти облаштувалися в громадах, створюючи церкви, школи та разом розвиваючи трудову діяльність, навчаючи своїх нащадків історії свого народу та культурної спадщини, привезеної з Європи. Протягом багатьох років створювалися культурні товариства та фольклорні колективи, які допомагали зберегти самобутність українського народу до наших днів.

Українська діаспора в Бразилії налічує 26 активних українських фольклорних колективів, розташованих у штатах

⁹ <https://oestrangero.org/2013/03/06/a-saga-dos-imigrantes-ucranianos-no-brasil/>

Сан-Паулу (одна група), Парана (двадцять груп), Санта-Катаріна (чотири групи) та Ріу-Гранді-ду-Сул (одна група).

Найстарішим українським культурним закладом в країні є Українське товариство Бразилії – SUBRAS, яке в 2022 році виповнює сто років від дня свого заснування, за ним йдуть гурти Київ, з Сан-Паулу-SP, та Vesselka, з Prudentópolis-PR, старші за 60 років; група «Калина» з União da Vitória-PR, понад 50 років, і група «Полтава» з Curitiba-PR.

Ці організації підтримують міцні зв'язки співпраці та дружби, щорічно та спільно пропагуючи захід під назвою Національний фестиваль українських танців, який до 2021 року вже відбувся 27 раз, штаб-квартира якого пересувається, а головна мета – сприяти інтеграції компонентів та постійному розвитку закладів культури України.

Quais são meus direitos como migrante e refugiado no Brasil?

As pessoas refugiadas e migrantes possuem os direitos e garantias assegurados à população brasileira. Aos migrantes e refugiados que estejam no Brasil estão assegurados o exercício dos direitos sociais como educação, saúde, alimentação, moradia, transporte, trabalho, lazer, segurança, assistência e previdência social, proteção à maternidade e à infância e o respeito às especificidades culturais, sem discriminação em razão da nacionalidade e da condição migratória.

Які права мігрантів і біженців у Бразилії?

Біженці та мігранти мають ті ж самі права та гарантії, що надаються населенню Бразилії. Мігрантам та біженцям, які перебувають у Бразилії, гарантується здійснення соціальних прав, таких як освіта, охорона здоров'я, харчування, житло, транспорт, робота, відпочинок, безпека, допомога та соціальне забезпечення, захист материнства та дитинства, повага до культурних особливостей, без дискримінації за ознаками національності та міграційного статусу.

Proteção contra a discriminação e xenofobia

No Brasil, **é proibida qualquer forma de distinção, exclusão, restrição ou preferência baseada em alguma característica específica** como nacionalidade, sexo, raça, orientação sexual, religião ou crença, entre outras, que tenham por objetivo anular ou desvalorizar o reconhecimento e exercício em condição de igualdade dos direitos humanos e das liberdades fundamentais nas esferas política, econômica, social, cultural ou qualquer outra da vida pública.

Xenofobia é a discriminação de pessoa baseada no seu status de estrangeiro, impedindo e/ou violando seu exercício de direitos no país em que se encontra. Envolve ações por parte de entes públicos ou privados que rejeitam, excluem e difamam estrangeiros, com base na percepção de que estes são inerentemente prejudiciais para a comunidade, sociedade ou país receptores devido a sua nacionalidade, e de que estes não são sujeitos de direitos e deveres no país em que se encontram. **Combater a xenofobia é dever do Estado e da sociedade.**

Захист від дискримінації та ксенофобії

У Бразилії **заборонена будь-яка форма розрізнення, виключення, обмеження або посилення на основі будь-яких конкретних характеристик**, таких як національність, стать, раса, сексуальна орієнтація, релігія чи переконання, серед іншого, що має на меті звести нанівець або знецінити визнання та здійснення рівності прав людини та основних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній чи будь-яких інших сферах суспільного життя.

Ксенофобія – це дискримінація особи за її статусом іноземця, що перешкоджає та/або порушує її права у країні, в якій вона перебуває. Це включає дії державних або приватних організацій, які перешкоджають, дискримінують та ганьблять іноземців, ґрунтуючись на уявленні, що вони за своєю природою шкідливі для приймаючої спільноти, суспільства чи країни через свою національність, і що

вони не є суб'єктами прав та обов'язків у країні, в якій вони розташовані. **Боротьба з ксенофобією є обов'язком держави та суспільства.**

Direito de liberdade religiosa

O Estado brasileiro é laico e a liberdade religiosa é assegurada. Assim, todo/a migrante tem o direito de cultivar e manter suas crenças e fé.

Право на свободу віросповідання

Бразильська держава є світською і гарантує свободу віросповідання. Таким чином, кожен мігрант має право сповідати та підтримувати свої переконання та віру.

Direito à saúde

A saúde é um direito fundamental da pessoa humana, portanto, **todas as pessoas, sendo elas brasileiras e migrantes, inclusive refugiadas e apátridas que se encontram no Brasil, possuem o direito de acesso gratuito ao sistema público de saúde em todo o território nacional.** O Sistema Único de Saúde (SUS) é um dos maiores sistemas de saúde pública do mundo, abrangendo desde o simples atendimento para avaliação da pressão arterial até o transplante de órgãos, garantindo acesso integral, universal e gratuito. O SUS disponibiliza atendimento nas unidades básicas de saúde e hospitais públicos, sendo assegurado o acesso a consultas médicas, vacinas, atenção à gestante e remédios disponibilizados pelas farmácias populares. O aplicativo Conecte SUS também oferece informações sobre a rede de saúde local, tais como postos de saúde, serviços de urgência e hospitais. Ele pode ser acessado por meio do [link](#)¹² ou por meio do download do aplicativo no celular.

¹² www.conectesus-paciente.saude.gov.br

Право на здоров'я

Здоров'я є основним правом людини, тому **всі люди, включаючи бразильців, мігрантів і біженців, які перебувають у Бразилії, мають право на вільний доступ до системи охорони здоров'я на всій території країни.** Єдина Система Охорони Здоров'я «Sistema Único de Saúde» (SUS) є однією з найбільших систем охорони здоров'я у світі, починаючи від простої допомоги із виміром артеріального тиску і закінчуючи трансплантацією органів, що забезпечує повний, універсальний і безкоштовний доступ для всього населення країни. SUS надає допомогу в базових медичних відділеннях і державних лікарнях, забезпечуючи доступ до медичних консультацій, вакцин, догляду за вагітними жінками та ліків, які доступні в громадських (державних) аптеках SUS.

Додаток Conect SUS також надає інформацію про місцеву мережу охорони здоров'я, таку як медичні пункти, служби екстреної допомоги та лікарні. До нього можна отримати доступ за посиланням <https://conectesus-paciente.saude.gov.br> або завантаживши відповідний мобільний додаток.

Direito à educação

Assim como a saúde, o acesso à educação é essencial para a garantia dos direitos fundamentais. Além de ser **um direito de todos, independentemente da nacionalidade**. No caso das crianças, é dever do Estado, da família e da sociedade em geral prover educação. No Brasil, a educação básica obrigatória e gratuita é oferecida para crianças e adolescentes, dos 4 aos 17 anos de idade. O serviço de educação básica também é ofertado aos adultos que não tiveram a oportunidade de estudar.

Para migrantes, incluindo refugiados e apátridas, é assegurado o direito à educação pública. Para refugiados, o reconhecimento de certificados e diplomas e o ingresso em instituições acadêmicas de todos os níveis deverão ser facilitados, levando-se em consideração a situação desfavorável vivenciada.

Право на освіту

Так само, як у галузі охорони здоров'я, **доступ до освіти є важливим для гарантування основних прав осіб**. Окрім того, що це право кожного, незалежно від національності, забезпечувати освіту також є обов'язком держави та родини. У Бразилії обов'язкова безкоштовна базова освіта пропонується дітям і підліткам від 4 до 17 років. Освіту можуть також отримати дорослі, які не мали можливості навчатися. Для мігрантів і біженців гарантується право на державну освіту. Зокрема, для біженців слід сприяти визнанню свідоцтв і дипломів та вступу до навчальних закладів усіх рівнів, беручи до уваги несприятливу ситуацію, в якій перебувають біженці.

Direito à assistência e benefícios sociais

Como os outros direitos, o cadastramento e o acesso aos programas, serviços e benefícios sociais por migrantes e refugiados não devem ser restringidos, pois migrantes e refugiados também são uma população-alvo das políticas sociais.

Migrantes e refugiados possuem o direito de serem atendidos pelos serviços do Sistema Nacional de Assistência Social – SUAS. Os atendimentos ocorrem nos Centros de Referência de Assistência Social – CRAS ou Centros de Referência Especializado de Assistência Social - CREAS.

Para encontrar os CRAS e CREAs mais próximos de você, acesse os [Mapas Estratégicos para Políticas de Cidadania \(MOPS\)](#).¹¹ Escolha “Serviços” e coloque o local em que você se encontra.

Право на допомогу та соціальні виплати

Як і інші права, реєстрація та доступ мігрантів і біженців до програм, послуг та соціальних пільг не повинні бути обмежені, оскільки мігранти та біженці також є цільовою групою соціальної політики. **Мігранти та біженці мають право на допомогу служб Національної системи соціальних допомог – SUAS.** Допомога здійснюється в Довідкових центрах соціальної допомоги - CRAS або спеціалізованих довідкових центрах соціальної допомоги - CREAS.

Щоб знайти місця, де знаходяться найближчі CRAS і CREA, перейдіть до MOPS (Стратегічні мапи громадянських політик) за посиланням: <https://aplicacoes.mds.gov.br/sagi/mops/index.php?e=1> . Виберіть “Serviços” («Послуги») та введіть своє місцезнаходження.

¹¹ <https://aplicacoes.mds.gov.br/sagi/mops/index.php?e=1>

Quais são os procedimentos de regularização migratória disponíveis?

Aos nacionais ucranianos poderá ser concedido o **visto temporário para acolhida humanitária**. Este visto temporário tem prazo de validade de 180 dias, assim o portador desse documento deve entrar no Brasil dentro deste prazo. Uma vez no país, **deverá se registrar junto à Polícia Federal em até 90 dias**. Após o registro, o migrante terá concedida sua **autorização de residência** para acolhida humanitária com **validade de 2 anos**. Posteriormente a esse período, o migrante poderá requerer **autorização de residência por tempo indeterminado**.

Ser uma pessoa em situação migratória regular facilita a solicitação de outros documentos no Brasil e o acesso a direitos e serviços públicos, tais como saúde, educação e trabalho. Todas as pessoas da família devem estar regularizados no país, inclusive crianças e adolescentes.

Які міграційні документи потрібно оформити Вам і Вашій родині в Бразилії?

Громадянам України може бути видана тимчасова віза для гуманітарного прийому, не залежно від міграційного статусу з яким вони в'їхали у Бразилію. Коли мігрант та/або біженець прибуває в країну, він/вона має зареєструватись у бразильських органах влади, вимагаючи документи для легалізації міграції. Будучи особою, яка перебуває в регулярній міграційній ситуації, полегшує запит на інші документи в Бразилії та доступ до державних прав і послуг, таких як охорона здоров'я, освіта та робота. Всі члени сім'ї, повинні бути внесені в систему, включаючи дітей та підлітків.

Como faço o requerimento da Autorização de Residência?

O nacional ucraniano, que já se encontre em território brasileiro, independentemente da condição migratória em que houver ingressado no Brasil, poderá requerer autorização de residência para acolhida humanitária em uma das unidades da Polícia Federal. Esta Autorização de Residência também será inicialmente por 2 anos, podendo ser requerida posteriormente a Autorização de Residência por prazo indeterminado.

Registro Nacional Migratório – RNM

É o número do registro alfanumérico na CRNM que identifica cada estrangeiro por meio de suas informações pessoais e impressões digitais.

Carteira de Registro Nacional Migratório - CRNM

É o documento físico de identificação de estrangeiros registrados no Brasil e válido em todo o território nacional.

Passo a passo para realizar o requerimento da autorização de residência

- Confira a lista de documentos necessários para realizar o requerimento
- Preencha o formulário disponível no site da Polícia Federal¹²
- Agende um atendimento na Polícia Federal mais próxima de você¹³
- Compareça à Polícia Federal no dia e horário agendados, com o formulário preenchido e todos os documentos necessários. Após aprovação do seu requerimento, a PF irá emitir o seu número de RNM, enquanto se aguarda a emissão da CRNM.

Verifique no site da Polícia Federal se o documento está pronto e compareça na unidade de atendimento da Polícia Federal para retirá-lo.¹⁴

¹² <https://servicos.dpf.gov.br/sismigra-internet/faces/publico/tipoSolicitacao/permanenciaRegistroEmissaoCie.seam>

¹³ <https://servicos.dpf.gov.br/agenda-web/acessar>

¹⁴ <https://servicos.dpf.gov.br/sismigra-internet/faces/restrito/atendimento/pesquisarRequerimento.seam>

Як і куди я можу подати заяву на тимчасове проживання та національну імміграційну картку?

Пам'ятайте, що **тимчасова гуманітарна віза має термін дії 180 днів**. Мігрант повинен зареєструватися у федеральній поліції протягом 90 днів після в'їзду в Бразилію. Після реєстрації мігранту буде надано **тимчасове проживання для гуманітарного прийому терміном на 2 роки**. Після закінчення цього терміну мігрант може подати заявку на проживання на невизначений термін.

Громадянин України, який уже перебуває на території Бразилії, незалежно від міграційного статусу, з яким в'їхав до Бразилії, може подати заяву на отримання дозволу на проживання для гуманітарного прийому в одному з підрозділів Федеральної поліції.

Після заповнення форми та необхідної документації онлайн на сайті Федеральної Поліції, потрібно запланувати дату прийому, де буде видано реєстраційний номер (RNM) і заплановано видачу Національної міграційної реєстраційної картки (CRNM)

Національний міграційний реєстр – RNM

буквено-цифровий реєстраційний номер у CRNM, що ідентифікує кожного іноземця за допомогою його особистої інформації та відбитків пальців.

Національна міграційна реєстраційна картка - CRNM

це фізичний ідентифікаційний документ іноземців, зареєстрованих у Бразилії та дійсний на всій території країни.

Ви можете подати запит на дозвіл на проживання через посилання **Федеральної поліції - PF:**

<https://www.gov.br/pf/pt-br/assuntos/imigracao/autorizacao-residencia/autorizacao-de-residencia-para-fins-de-acolhida-humanitaria-aos-nacionais-ucranianos-e-aos-apatridas-que-tenham-sido-afetados-ou-deslocados-pela-situacao-de-conflito-armado-na-ucrania>

Першим кроком є заповнення форми. Форму можна знайти на сайті: <https://servicos.dpf.gov.br/sismigra-internet/faces/publico/tipoSolicitacao/permanenciaRegistroEmissaoCie.seam>

Після цього необхідно записатися на прийом до Федеральної поліції - PF через веб-сайт <https://servicos.dpf.gov.br/agenda-web/acessar>

Після відвідування ПФ із заповненою формою та необхідною документацією на заплановану дату чекає CRNM.

Como solicito o reconhecimento da condição de refugiado?

A lei brasileira considera como refugiado/a todo indivíduo que sai do seu país de origem devido a **fundado temor de perseguição** por motivos de raça, religião, nacionalidade, grupo social ou opinião política, ou **devido a situação de grave e generalizada violação de direitos humanos no seu país de origem**, e que não possa ou não queira solicitar proteção no país de origem. O estrangeiro que solicita refúgio no Brasil **não pode ser devolvido** para local onde sua vida ou liberdade estejam ameaçadas.

Beneficiários do visto humanitário para nacionais da Ucrânia são protegidos pela Lei de Migração (Lei nº 13.445/2017) e não precisam solicitar o reconhecimento da condição de refugiado. Contudo, esta é uma opção possível para o beneficiário do visto humanitário, caso assim deseje. Atenção, não é possível ser beneficiário de duas hipóteses de autorização de residência simultâneas, então a opção pelo refúgio implica renúncia à autorização de residência baseada na acolhida humanitária.

A solicitação de refúgio é inteiramente gratuita e confidencial. Ela pode ser feita diretamente pelo interessado e/ou grupo familiar, não sendo necessário a presença de advogado para a realização do procedimento. O documento que regulariza a estadia do solicitante de reconhecimento da condição de refugiado no Brasil chama-se Protocolo de Refúgio.

Para efetuar a solicitação, é preciso se cadastrar no sistema do Comitê Nacional para Refugiados (CONARE) do Ministério da Justiça e Segurança Pública, o SISCONARE.¹⁵

Depois, é necessário agendar horário na Polícia Federal, para efetivar a solicitação.¹⁶

Durante o atendimento da Polícia Federal será emitido o Protocolo de Refúgio e, posteriormente, o Documento Provisório de Registro Nacional Migratório (DPRNM), que serão os documentos oficiais de identificação do solicitante de refúgio no Brasil.

¹⁵ <https://sisconare.mj.gov.br/conare-web/login?l>

¹⁶ <https://servicos.dpf.gov.br/agenda-web/formulario/1>

Após adquirir o protocolo, deve-se aguardar a avaliação do CONARE sobre o seu pedido. Todo ano o Protocolo deve ser renovado pelo solicitante de reconhecimento da condição de refugiado até que seja efetivada a decisão final sobre a concessão ou não do pedido. **Durante a análise do seu caso, você será convidado para uma entrevista com um servidor do CONARE**, que lhe perguntará em detalhes os motivos que o levaram a sair do seu país. **Caso você seja reconhecido como refugiado, você deverá comparecer à Polícia Federal para registrar sua nova condição e receber a CRNM.** Caso você seja reconhecido, o seu número de identificação não será mais o número de protocolo e sim a da CRNM.

Як і куди подати заяву на отримання статусу біженця?

У бразильському законодавстві біженцем вважається будь-яка особа, яка покидає країну походження через **обґрунтовані побоювання бути переслідуваними** через расу, релігію, національність, соціальну групу чи політичні переконання, або через **ситуацію серйозного та загального порушення прав людини у своїй країні походження**, і які не можуть або не бажають звернутися за захистом у своїй країні походження. Іноземець, який просить притулку в Бразилії, **не може бути повернений до місця**, де загрожують його життю або свободі.

Національні пільги гуманітарної візи для людей, постраждалих від конфлікту в Афганістані, є захищені законом № 13.445/2017 і не потребують подавати запит на визнання статусу біженця. І все ж таки це є можлива опція для отримувача гуманітарної візи, за бажанням. Тим не менш, не є можливим бути отримувачем цих двох статусів про дозвіл на одночасно. Варіант притулку передбачає відмову від дозволу на проживання на підставі гуманітарного прийому.

Документ, який регулює перебування заявника на визнання статусу біженця в Бразилії, називається **Протоколом про надання притулку. Прохання про надання притулку**

є абсолютно безкоштовним і конфіденційним. Це може зробити безпосередньо зацікавлена сторона та/або сімейна група, не вимагаючи присутності адвоката для проведення процедури.

Щоб зробити запит, необхідно зареєструватися в системі Національного комітету у справах біженців (CONARE) Міністерства юстиції та громадської безпеки SISCONARE (натисніть тут: www.sisconare.mj.gov.br). Наявність електронної пошти необхідна для доступу до Sisconare. Переконайтеся, що у вас є доступ до своєї електронної пошти, або створіть її, перш ніж почати заповнювати форму в системі. **Після цього необхідно по передньому запису призначити зустріч у Федеральній Поліції** для отримання Протоколу притулку. Перейдіть на веб-сайт <https://servicos.dpf.gov.br/agenda-web/formulario/1>.

Під час прийому у Федеральній Поліції буде зроблено Протокол Біженця і пізніше видано Тимчасовий Документ Національної Міграційної Картки (DPRNM), які будуть офіційними документами ідентифікації заявника на отримання статусу біженця у Бразилії. Після отримання протоколу, треба дочекатися оцінки вашого прохання Національним комітетом у справах біженців (CONARE). Кожного року цей протокол повинен бути поновлений заявником для визнання статусу біженця, поки не ввійде в дію фінальне рішення про те, чи задовольняти запит чи ні.

Після цього з вами проведе співбесіду співробітник CONARE який детально розпитає вас про причини, які спонукали покинути країну. Після отримання протоколу необхідно дочекатися оцінки заяви Національного комітету у справ біженців (CONARE). Щороку шукач притулку має поновлювати дію Протоколу до тих пір, поки не буде прийнято остаточне рішення про задоволення чи відхилення його запиту. **Якщо Вашу заяву буде задоволено, Ваш ідентифікаційний номер протоколу втратить чинність, і разом з картою ви отримаєте номер CRNM – Національної міграційної реєстраційної картки.** У випадку, якщо вас впізнають, твій ідентифікаційний номер не буде уже просто номером протоколу, а буде видана Національна міграційна реєстраційна картка CRNM.

Quais outros documentos devo ter?

1. Cadastro de Pessoa Física – CPF

Este documento é emitido pela Receita Federal para a **identificação do contribuinte. Qualquer pessoa pode obter um CPF, independentemente de idade ou nacionalidade.** O número do CPF é necessário para abertura de conta bancária e para o acesso a uma série de serviços, como obtenção de crédito, compra, venda e aluguel de imóveis, entre outros. Cada pessoa pode se inscrever apenas uma vez, o que significa que o número do CPF é único e definitivo para cada um.

É possível solicitar o número de CPF pela internet, através da página da Receita Federal.¹⁷ Este é um serviço gratuito e que funciona 24 horas por dia, inclusive nos sábados, domingos e feriados.

¹⁷ <https://servicos.receita.fazenda.gov.br/Servicos/CPF/InscricaoCpfEstrangeiro/default.asp>

Які ще документи я маю отримати?

1. Реєстраційний номер фізичної особи - CPF

Цей документ видається Податковою Службою (Receita Federal - RF) для ідентифікації платників податків. Отримати CPF може будь-хто, незалежно від віку та національності. Номер CPF необхідний для відкриття банківського рахунку та для доступу до низки послуг, таких як отримання кредиту, купівля, продаж і оренда нерухомості тощо. Кожна особа може подати заявку лише один раз, а це означає, що номер CPF є унікальним і остаточним для кожної особи.

Ви можете замовити свій номер CPF онлайн. У RF є служба, яка видає документ зразу, достатньо заповнити форму. Послуга безкоштовна та працює 24 години на добу, включаючи суботу, неділю та святкові дні.

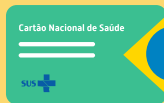
Перейдіть за цим посиланням, щоб зареєструватися як іноземець: <https://servicos.receita.fazenda.gov.br/Servicos/CPF/InscricaoCpfEstrangeiro/default.asp>

2. Cartão Nacional de Saúde - CNS e Conecte SUS

O Cartão Nacional de Saúde - CNS é o documento que identifica o usuário do Sistema Único de Saúde, serviço de saúde universal e gratuito. Atualmente, você também pode acessar seu CNS por meio do **aplicativo Conecte SUS**. Estes registros contêm as informações dos indivíduos, como dados pessoais, dados gerais da condição de saúde, alergias e documentos (CRNM, passaporte, etc). Cada pessoa tem um número de CNS que facilita seu acesso ao SUS, coordenando informações para humanizar o atendimento.

Clique [aqui](#) para acessar o Conecte SUS ou faça o download do aplicativo.¹⁸

2. Національна карта здоров'я - CNS і Conecte SUS

Національна карта здоров'я (Cartão Nacional de Saúde - **CNS**) є документом, що ідентифікує користувача Єдиної системи охорони здоров'я, тобто універсального та безкоштовного медичного обслуговування. Наразі, ви також можете отримати доступ до своєї CNS через **додаток Conecte SUS**. Ці реєстри містять інформацію про фізичних осіб - наприклад персональні дані, загальний стан, здоров'я, алергія і документи (CRNM, паспорт тощо). Кожна особа має номер CNS, що полегшує доступ до SUS і узгоджує інформації для більш людського обслуговування.

Додаток Conect SUS також пропонує інформацію про місцеву мережу охорони здоров'я, наприклад медичні пункти, служби екстреної допомоги та лікарні. До нього можна отримати доступ за посиланням <https://conectesus-paciente.saude.gov.br/> або завантажити мобільний додаток.

¹⁸ <https://conectesus-paciente.saude.gov.br>

3. Carteira de Trabalho e Previdência Social – CTPS

A Carteira de Trabalho e Previdência Social (CTPS) é o documento que registra o percurso profissional do trabalhador e garante o acesso aos direitos trabalhistas previstos em lei. Atualmente, a carteira de trabalho será emitida de forma prioritária no formato digital e excepcionalmente no formato físico. Antes de obter a CTPS, é necessário que você se inscreva no Cadastro de Pessoa Física – CPF e se inscreva na [página](#) de identificação de serviços digitais do governo federal.¹⁹

3. Робоча картка і Соціальне забезпечення - CTPS

Картка для праці та соціального страхування (CTPS) є документом, який фіксує професійну кар'єру працівника та гарантує доступ до прав на працю, передбачену законодавством. На даний момент робоча картка буде видаватися першочергово в цифровому форматі і виключно у фізичному форматі. Перш ніж отримати CTPS, ви повинні бути зареєстровані у Реєстрі фізичних осіб – платників податків – CPF та на веб-сайті електронного уряду: <https://www.gov.br/governodigital/pt-br/conta-gov-br/conta-gov-br>

¹⁹ <https://www.gov.br/governodigital/pt-br/conta-gov-br/conta-gov-br>

Quais são os direitos das crianças e adolescentes?

No Brasil, **criança é a pessoa com até 12 anos de idade incompletos, e adolescente, aquela entre 12 e 18 anos de idade.** Crianças e adolescentes são integrantes da sociedade tanto quanto adultos. São sujeitos de direitos e têm prioridade absoluta na garantia à vida, à saúde, à educação, à alimentação, à proteção integral, além da necessidade de serem protegidas de toda forma de negligência, discriminação, exploração, violência, crueldade e opressão. **Também não existe distinção na proteção de crianças e adolescentes nacionais e migrantes, incluindo refugiadas e apátridas.** Todos estão protegidos sem discriminação de local de nascimento, situação familiar, idade, sexo, raça, etnia ou cor, religião ou crença, deficiência, condição pessoal de desenvolvimento e aprendizagem, condição econômica, ambiente social e local de moradia ou outra condição que diferencie as pessoas, as famílias ou a comunidade em que vivem.

Crianças e adolescentes devem frequentar a escola a partir dos 4 anos, e a escola não pode se negar a realizar matrícula em virtude da condição migratória ou nacionalidade. **Também é dever dos pais ou responsáveis manter em dia o calendário de vacinas da criança e do adolescente.** As vacinas são fornecidas gratuitamente pelo SUS através das Unidades Básicas de Saúde (UBS).

No Brasil, a idade de consentimento é 14 anos. Antes desta idade, todo e qualquer ato sexual entre um adulto e uma criança ou adolescente é crime de estupro. Crianças e adolescentes vítimas de estupro têm direito de buscar assistência médica nos serviços públicos de saúde. Ademais, o casamento de menores de 16 anos é proibido no Brasil. Adolescentes entre 16 e 18 anos podem se casar apenas com autorização dos pais ou de um juiz.

Crianças e adolescentes devem ser protegidas do trabalho infantil. Este refere-se às atividades econômicas ou atividades de sobrevivência, com ou sem finalidade de lucro, remuneradas ou não, realizadas por crianças ou adolescentes em idade inferior a 16 anos, ressalvada a condição de aprendiz,

a partir dos 14 anos. Para ser aprendiz, o adolescente precisa frequentar a escola, ter bom rendimento e estar inscrito em programas específicos de aprendizagem.

Por fim, **todas as pessoas nascidas em território brasileiro, inclusive filhos de migrantes, podem obter a nacionalidade brasileira** a partir do registro do nascimento da criança no Cartório de Registro Civil das Pessoas Naturais mais próximo.

Які права дітей та підлітків?

У Бразилії дитиною вважається особа до 12 років, підлітками та неповнолітніми - особи у віці від 12 до 18 років. Діти і підлітки є членами суспільства, так само, як і дорослі.

Вони є суб'єктами права і мають абсолютний пріоритет у гарантіях життя, здоров'я, освіти, їжі, комплексного захисту; крім того - бути захищеними від будь-якої форми недбалості, дискримінації, експлуатації, насильства, жорстокості і гноблення. Також **немає відмінності в охороні національних та іноземних дітей та підлітків.** Всі є захищеними без дискримінації за місцем народження, сімейного стану, віку, статі, раси, етнічної приналежності або кольору шкіри, релігії чи переконання, інвалідності, стану особистісного розвитку і навчання, економічного стану, соціального середовища, статусу і місця проживання чи інших умов, що відрізняють людей, сім'ї або спільноти, в якій вони живуть.

Діти та підлітки повинні відвідувати школу з 4 років, а школа не може відмовити від реєстрації через статус іммігранта або громадянство.

Також обов'язком батьків або опікунів є вводити календар щеплення дітей та підлітків. Вакцини надаються системою SUS безкоштовно через базові заклади охорони здоров'я (UBS).

У Бразилії вік згоди становить 14 років. До цього віку кожен статевий акт між дорослим і дитиною чи підлітком вважається злочином зґвалтування. Діти і підлітки до 14 років, які стали жертвами зґвалтування, мають

право звернутися за медичною допомогою до громадських служб охорони здоров'я. Крім того, шлюб неповнолітніх до 16 років заборонено в Бразилії. Підлітки у віці від 16 до 18 років можуть одружатися тільки з дозволу батьків або судді.

Діти та підлітки захищені від дитячої праці. Це стосується господарської діяльності або діяльності з виживання, з або без прибутку, оплачуваної або ні, яка виконується дітьми або підлітками у віці до 16 років, за винятком учнів-стажерів (jovem aprendiz) від 14 років. Щоб бути учнем-стажером, підліткам необхідно відвідувати школу, мати хорошу продуктивність і бути зарахованим до програм спеціалізованого навчання.

Нарешті, **всі люди, народжені на своїй території, у тому числі діти іноземців, можуть отримати бразильське громадянство**, зареєструвавши народження дитини в найближчому Нотаріаті Державного реєстру фізичних осіб (Cartório de Registro Civil das Pessoas Naturais).

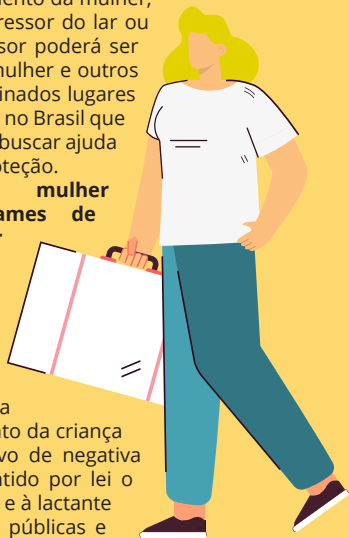

Quais são os direitos das mulheres?

No Brasil, homens e mulheres são iguais em direitos e deveres, inclusive no acesso a serviços de saúde e educação, independentemente de sua nacionalidade, status civil, religião ou condição migratória. Além disso, as leis brasileiras protegem todas as mulheres em situação de violência, tanto no âmbito público quanto no âmbito privado.

A chamada “Lei Maria da Penha” garante proteção contra a violência doméstica e familiar, que pode ocorrer de forma física, psicológica, sexual, patrimonial e moral. Esta lei determina a proteção e acolhimento da mulher, assim como o afastamento do agressor do lar ou a sua prisão preventiva. O agressor poderá ser proibido de se comunicar com a mulher e outros familiares e de frequentar determinados lugares indicados pela Justiça. Uma mulher no Brasil que sofra algum tipo de violência pode buscar ajuda e solicitar acesso a medidas de proteção.

Quando grávida, toda mulher tem direito a realizar exames de acompanhamento pré-natal, dar à luz com segurança, à licença-maternidade de 4 meses do trabalho, prorrogáveis por mais 60 dias, e a amamentar o seu filho. A mulher não pode ser demitida sem justa causa do momento da confirmação da gravidez até o 5º mês de nascimento da criança e a gestação não pode ser motivo de negativa de admissão. Está também garantido por lei o atendimento prioritário à gestante e à lactante em hospitais, órgãos e empresas públicas e em bancos.

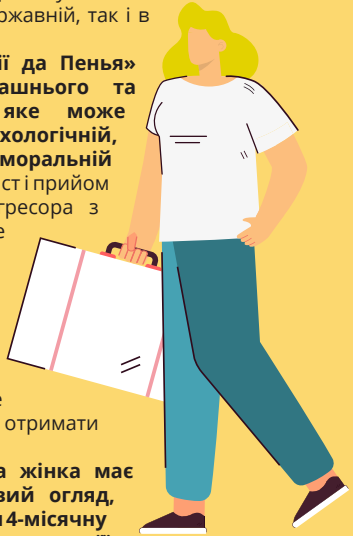
Які права жінок?

У Бразилії чоловіки та жінки мають рівні права та обов'язки, включаючи доступ до послуг охорони здоров'я та освіти, незалежно від їх національності, сімейного стану, релігії чи міграційного статусу. Крім того, бразильські закони захищають усіх жінок у ситуаціях насильства, як у державній, так і в приватній сферах.

Так званий «Закон Марії да Пенья» гарантує захист від домашнього та сімейного насильства, яке може відбуватися у фізичній, психологічній, сексуальній, сімейній та моральній формі. Цей закон визначає захист і прийом жінок, а також видалення агресора з дому або його превентивне утримання. Агресору може бути заборонено спілкуватися з жінкою та іншими членами сім'ї, а також відвідувати визначені судом місця. Жінка, яка зазнала певного виду насильства в Бразилії, може звернутися за допомогою та отримати доступ до заходів захисту.

Під час вагітності кожна жінка має право проходити допологовий огляд, безпечно народжувати, брати 4-місячну декретну відпустку з продовженням її до 6 місяців та годувати дитину грудьми.

Жінка не може бути звільнена без поважних причин з моменту підтвердження вагітності до 5-го місяця після народження дитини, а вагітність не може бути підставою для відмови в прийомі на роботу. Також законом гарантується пріоритетне обслуговування вагітних і годуючих жінок у лікарнях, державних установах і компаніях, а також у банках.

Quais são os direitos da população LGBT?

No Brasil, a população de Lésbicas, Gays, Bissexuais, Travestis e Transexuais é respeitada e tem garantidos os mesmos direitos individuais e coletivos de qualquer pessoa. É proibida, assim, qualquer forma de distinção, exclusão, restrição baseada na orientação sexual do migrante ou refugiado.

Igualmente, os atos de violência dirigidos contra lésbicas, gays e bissexuais, denominados homofobia, e os atos de violência dirigidos a pessoas travestis e transexuais, denominados transfobia, são considerados crime de racismo, com pena prevista de uma três anos, podendo chegar a cinco anos em casos mais graves.

Які права мають ЛГБТ?

У Бразилії спільнота лесбіянок, геїв, бісексуалів, трансвеститів і транссексуалів користується повагою та гарантує такі ж індивідуальні та колективні права, як і у будь-якої іншої особи. Тому будь-яка форма розрізнення, виключення, обмеження чи переваги на основі сексуальної орієнтації мігранта чи біженця заборонена. Аналогічно акти насильства, спрямовані проти лесбіянок, геїв та бісексуалів, які називаються гомофобією, і акти насильства, спрямовані проти трансвеститів і транссексуалів, які називаються трансфобією, вважаються злочином расизму з покаранням від одного до трьох років, і до п'яти років у більш серйозних випадках.

Quais são meus direitos no trabalho?

No país, está garantida a **igualdade de direitos e condições dignas de trabalho a qualquer trabalhador independente da nacionalidade**. O migrante também possui os direitos assegurados aos trabalhadores brasileiros, tais como: salário mínimo, repouso semanal, férias, 13º salário (salário complementar ao ano trabalhado calculado proporcionalmente ao número de meses trabalhados durante o ano), entre outros.

No Brasil, nenhuma pessoa deverá receber remuneração inferior ao salário mínimo nacional (valor de R\$ 1212,00 mensais em janeiro de 2022). A jornada máxima de trabalho é de 8 horas diárias, sendo 44 horas semanais e 220 horas mensais. É possível acrescentar, no máximo, 2 horas extras por dia (remuneradas com adicional de 50% a mais que a hora normal de trabalho). Também existe a jornada de trabalho 12h/36h, que implica 12h trabalhadas e 36h de descanso. Todo trabalhador tem direito a 1 dia de descanso por semana, de preferência aos domingos. É considerado trabalho noturno todo trabalho realizado entre as 22h e 5h. A jornada de trabalho máxima para quem trabalha à noite é de 7h. Deve-se receber um acréscimo de, no mínimo, 20% do valor da hora diurna pelas horas trabalhadas à noite.

O trabalhador também possui direito ao benefício chamado “Seguro-desemprego”.

Este é um valor pago pelo Estado ao trabalhador, entre 3 a 5 parcelas mensais, de acordo com o tempo trabalhado, em caso de demissão sem justa causa. É necessário ter trabalhado 18 meses registrados na **CTPS**. Para solicitar esse direito, o trabalhador deve levar seus documentos de rescisão de trabalho em qualquer banco da Caixa Econômica Federal ou acessando o [Portal de Serviços do Governo Federal](https://www.gov.br/pt-br/servicos/solicitar-o-seguro-desemprego).²⁰

²⁰ <https://www.gov.br/pt-br/servicos/solicitar-o-seguro-desemprego>

Які мої права на працю?

У країні **рівні права та гідні умови праці гарантуються кожному працівнику незалежно від національності**. Мігрант також має права, гарантовані бразильським працівникам, такі як: мінімальна заробітна плата, тижневий відпочинок, відпустки, серед іншого, і 13-та зарплата (додаткова заробітна плата за відпрацьований рік, розрахована пропорційно кількості відпрацьованих місяців протягом року).

У Бразилії ніхто не може отримувати заробітну плату нижчу мінімальної в країні (що становить 1212,00 реалів за даними від січня 2022 року). Максимальна тривалість робочого дня становить 8 годин на добу, 44 години на тиждень і 220 годин на місяць. Дозволяється додавати щонайбільше 2 додаткові години на добу (вони оплачуються додатково на 50% більше, ніж звичайний робочий час). Існує також графік роботи 12/36 годин, це означає 12 відпрацьованих годин і 36 годин відпочинку.

Кожен працівник має право на 1 день відпочинку в тиждень, бажано в неділю. Робота, що виконується в період від 22:00 до 05:00 вважається нічною зміною. Ті, хто працюють в нічну зміну, не можуть працювати більше 7 годин на добу, також погодинна оплата роботи в нічну зміну повинна перевищувати оплату роботи в денну зміну щонайменше на 20%.

Працівник також має право на допомогу під назвою «Страхування на випадок безробіття». Це сума, яку держава виплачує працівнику у разі звільнення за ініціативою роботодавця без поважних причин. Дана сума поділяється на 3-5 виплат, відповідно до відпрацьованого часу.. Щоб мати право на отримання даної допомоги, потрібно, щоб **у трудовій книжці (CTPS)** був запис про щонайменше 18 місяців роботи в компанії. Для отримання виплат працівник повинен звернутися до будь-якого відділення банку «Кайша Економіка Федерал» (Caixa Econômica Federal) або на портал

Послуг Уряду (Portal de Serviços do Governo Federal) <https://www.gov.br/pt-br/servicos/solicitar-o-seguro-desemprego>
і пред'явити необхідні для цього документи про звільнення з роботи.

No Brasil, o trabalho escravo é um crime e pode ser caracterizado pelas seguintes situações:

a) **“trabalhos forçados”** – todas as formas de trabalho ou de serviço exigidas de uma pessoa sob a ameaça de sanção e para as quais não se tenha oferecido espontaneamente, assim como aquele exigido como medida de coerção, de punição, como método de mobilização e de utilização da mão de obra para fins de desenvolvimento econômico, entre outros;

b) **“jornada exaustiva”** – toda jornada de trabalho que cause esgotamento das capacidades corpóreas e produtivas do trabalhador acarretando riscos à sua segurança e/ou saúde;

c) **“condições degradantes de trabalho”** – todas as formas de desrespeito à dignidade humana pelo descumprimento aos direitos fundamentais da pessoa do trabalhador;

d) **“servidão por dívida”** – toda forma de coerção e cerceamento de liberdade em razão de dívida contraída com o patrão;

e) **“restrição da locomoção do trabalhador”** – todo tipo de limitação imposta ao trabalhador a seu direito de ir e vir ou de dispor de sua força de trabalho, inclusive o direito de encerrar a prestação do trabalho;

f) **“cerceamento do uso de qualquer meio de transporte com o objetivo de reter o trabalhador”;**

g) **“vigilância ostensiva no local de trabalho”, e**

h) **“posse de documentos ou objetos pessoais do trabalhador”** – com o objetivo de mantê-lo no local de trabalho.

У Бразилії рабська праця - це злочин, який можна охарактеризувати за такими ситуаціями:

a) **«примусова праця»** – робота чи послуга, що її вимагають від будь-якої особи під загрозою покарання, і для виконання якої ця особа не пропонувала добровільно своїх

послуг, так само як і така, що вимагається як міра примусу, покарання, спосіб мобілізації та використання робочої сили з метою економічного збагачення та інших цілей;

б) **«виснажлива праця»** – будь-яка праця, що призводить до виснаження організму та зниження продуктивності працівника, та така, що створює ризики для його безпеки та/або здоров'я;

в) **«незадовільні умови праці»** – будь-які форми неповаги до людської гідності у зв'язку з недотриманням основних прав працівника;

г) **«боргова кабала»** – будь-яка форма примусу та обмеження свободи через борг роботодавцю;

г) **«обмеження пересування працівника»** – будь-які обмеження, накладені на працівника, щодо його права на вільне пересування або розпорядження власними зусиллями, у тому числі право на припинення надання послуг працівником;

д) **«обмеження використання будь-яких транспортних засобів з метою утримання працівника»;**

е) **«відверте спостереження на робочому місці»** та

є) **«заволодіння документами чи особистими речами працівника»** з метою утримати його на робочому місці.

Atenção! Algumas orientações para se proteger do trabalho escravo:

- Desconfie de propostas de trabalho com salários muito acima do piso da categoria e que pareçam muito vantajosas;
- Desconfie de propostas que envolvam empréstimos de dinheiro para transporte e/ou alojamento até o local de trabalho;
- Desconfie de propostas de pessoas desconhecidas ou feitas pelas redes sociais;

- Desconfie se o contratante mencionar que precisa reter o seu passaporte ou outros documentos para realizar um contrato de trabalho. A empresa que receber a CTPS para anotar e a reter por mais de 48 horas está sujeita a uma multa.
- Peça sempre o máximo de informações sobre a empresa e/ou pessoa contratante.

Увага! Деякі рекомендації, щоб захистити себе від рабської праці:

- Обережно ставитися до пропозицій роботи із зарплатою набагато вищою за середню в даній категорії, які через це видаються дуже вигідними;
- Остерігайтеся пропозицій, де умовою є позика грошей на квиток і проживання за місцем розташування роботи;
- Остерігайтеся пропозицій від незнайомих людей або таких, про які дізналися через соціальні мережі;
- Будьте обережні, якщо підрядник каже, що йому потрібен Ваш паспорт або інші документи для оформлення трудового договору. Компанія, яка утримує трудову книжку працівника для здійснення в ній запису довше ніж 48 годин, підлягає оштрафуванню.
- Завжди запитуйте якомога більше про компанію та/або підрядну особу.

O que devo saber para evitar o tráfico de pessoas?

Pessoas migrantes e refugiadas estão particularmente vulneráveis a violações de direitos. No processo de deslocamento, os migrantes e refugiados devem estar atentos para indícios de que serão ou podem estar sendo vítimas de tráfico de pessoas. Igualmente, os agentes públicos devem observar atividades que possam configurar tráfico humano.

O tráfico de pessoas é caracterizado pelo recrutamento, transporte, transferência, abrigo ou recebimento de pessoas, **por meio de ameaça ou uso da força ou outras formas de coerção, de rapto, de fraude, de engano, do abuso de poder, do abuso de uma posição de vulnerabilidade ou de dar ou receber pagamentos ou benefícios para obter o consentimento de uma pessoa, com o propósito de exploração.**

Mulheres, crianças e adolescentes são as principais vítimas de tráfico de pessoas, em muitos casos com fins de exploração sexual ou adoção ilegal. É muito importante compreender que muitas vezes os migrantes e refugiados, procurando proteção, podem ser vitimizados, e que, por vezes, as pessoas não denunciam por temerem ser deportadas ou revitimizadas.

Що потрібно знати, щоб запобігти торгівлі людьми?

Мігранти та біженці особливо вразливі до порушень прав. У процесі переміщення мігранти та біженці повинні бути уважними до ознак того, що вони стануть жертвами торгівлі людьми. Так само, державні службовці повинні спостерігати за діяльністю, яка може становити торгівлю людьми.

Торгівля людьми характеризується вербуванням, транспортуванням, переміщенням, укриттям або одержанням осіб **шляхом погрози силою або застосуванням сили чи інших форм примусу**, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою, зловживання вразливим становищем або надання або отримання платежів чи пільг для отримання згоди особи **з метою експлуатації.**

Жінки, діти та підлітки є основними жертвами торгівлі людьми, особливо з метою сексуальної експлуатації або незаконного усиновлення. Дуже важливо розуміти, що мігранти та біженці, які шукають захисту, часто можуть стати жертвами, і що іноді люди не повідомляють, боячись бути «депортованими» чи повторно виктимованими.

Como e onde denunciar se eu ou alguém que eu conheça for vítima de violação de Direitos Humanos no Brasil?

Você deve denunciar:

- Casos de violência e maus-tratos contra crianças, adolescentes, mulheres, pessoas idosas, pessoas LGBT;
- Casos de tráfico de pessoas, de trabalho escravo e trabalho infantil;
- Casos de discriminação, racismo e xenofobia, como por exemplo o impedimento de acesso a serviços privados e públicos devido à nacionalidade.

Як і кому повідомити, якщо я або хтось, кого я знаю, є жертвою порушення прав людини в Бразилії?

Ви повинні повідомити про:

- Випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, підлітками, жінками, людьми похилого віку та особами ЛГБТ;
- Випадки торгівлі людьми, рабської праці та дитячої праці;
- Випадки дискримінації, расизму та ксенофобії - наприклад, про перешкоду доступу до приватних та державних послуг через національність.

Disque Direitos Humanos – 100 e Aplicativo Direitos Humanos Brasil

O Disque 100 e o aplicativo Direitos Humanos Brasil são **canais de denúncias de violação de direitos humanos**. Os serviços atendem também graves situações de violações que acabaram de ocorrer ou que ainda estão em curso, acionando os órgãos competentes, possibilitando o flagrante.

As ligações ao Disque 100 podem ser feitas de todo o Brasil por meio de **discagem gratuita**, de qualquer terminal telefônico fixo ou celular. A ligação é **gratuita e confidencial** e o serviço funciona **24 horas por dia**, sábados, domingos e feriados. O Disque 100 atende em **português, inglês ou espanhol**. No aplicativo, é possível realizar **denúncias por vídeo chamada** e **chat** com um atendente.

«Права людини Наберіть 100» та додаток «Права людини в Бразилії»

«Наберіть 100» (Disque 100) і додаток «Права людини в Бразилії» (Direitos Humanos Brasil) є каналами для повідомлень про порушення прав людини. На канали також можна повідомляти про серйозні порушення, які щойно відбулися або які все ще відбуваються, звертаючись одночасно до відповідних органів влади, що уможливить припинення порушення.

На канал «Наберіть 100» можна зателефонувати з будь-якої точки Бразилії через безкоштовний номер, з будь-якого стаціонарного або мобільного телефону.

Дзвінок є безкоштовним і конфіденційним, послуга діє 24 години на добу, а також в суботу, неділю та свята. Канал «Наберіть 100» надає можливість обрати мову спілкування: португальська, англійська чи іспанська. Додаток дозволяє реєструвати скарги через відеодзвінок та чат з оператором.

Central de Atendimento à Mulher - Ligue 180

Este canal recebe denúncias de violência contra a mulher e orienta as mulheres sobre seus direitos, encaminhando-as quando necessário para outros serviços. A ligação é **gratuita e confidencial** e o serviço funciona **24 horas por dia**, sábados, domingos e feriados.

O Ligue 180 atende em **português, inglês ou espanhol**.

Центр допомоги жінкам - Телефонуйте 180

Цей канал отримує повідомлення про насильство над жінками, пояснює жінкам їх права, і, за потреби, передає випадки для розгляду іншими службами. Дзвінок є безкоштовним і конфіденційним, послуга діє 24 години на добу, а також в суботу, неділю та свята. «Центр допомоги жінкам - Телефонуйте 180» надає можливість обрати мову спілкування: португальська, англійська чи іспанська.

Delegacias Especializadas no Atendimento à Mulher

(DEAM ou DDM)

As delegacias são unidades especializadas da Polícia Civil que realizam ações de prevenção, proteção e investigação dos crimes de violência contra as mulheres. Ainda que não exista uma DEAM ou DDMs em seu município ou região, a mulher não ficará desassistida. Nesse caso, a Delegacia de Polícia de sua localidade atenderá também os casos de violência doméstica e familiar.

Відділки поліції, що спеціалізуються на допомозі жінкам (DEAM або DDM)

Такі відділки поліції є спеціальними підрозділами цивільної поліції, що запобігають, охороняють і розслідують випадки насильницьких злочинів проти жінок. Навіть якщо такого відділку нема у Вашому населеному пункті чи регіоні, жінка не залишиться без уваги. У такому випадку відділок поліції у вашому населеному пункті також буде розслідувати випадки домашнього та сімейного насильства.

Centros de Referência de Atendimento à Mulher

Os centros de referência prestam acolhimento, acompanhamento psicossocial e orientação jurídica às mulheres em situação de violência. Funcionam durante o horário comercial, basta chegar ao local para ser atendida. A Central de Atendimento à Mulher - Ligue 180 poderá informar telefone e endereço do serviço na localidade.

Центри допомоги жінкам

Центри допомоги надають психологічну та юридичну підтримку жінкам, що постраждали від насильства. Такі центри мають стандартні години роботи, щоб отримати допомогу, достатньо прийти/приїхати туди. «Центр допомоги жінкам - Телефонуйте 180» повідомить контактний телефон і адресу центру у Вашому місті.

Serviços de Saúde Especializados no Atendimento a Mulheres em Situação de Violência

Mulheres que sofreram algum tipo de violência sexual tem atendimento integral na rede de serviços do Sistema Único de Saúde (SUS).

Faz-se a prevenção das infecções sexualmente transmissíveis, incluindo o HIV e é oferecido apoio psicossocial.

Спеціалізовані центри охорони здоров'я, що спеціалізуються на надання допомоги жінкам, що є жертвами насильства

Жінкам, що стали жертвами сексуального насильства, допомога надається цілодобово в цетрах єдиної системи охорони здоров'я (SUS). Там надають психологічну допомогу та здійснюють заходи для запобігання статевим інфекціям, у тому числі ВІЛ.

Conselho Tutelar

Casos de violência contra crianças e adolescentes também podem ser denunciadas às autoridades policiais e ao Conselho Tutelar. O endereço e contatos dos conselhos tutelares do Brasil podem ser acessados na página do cadastro nacional de conselhos tutelares.²¹

Рада опіки (Conselho Tutelar)

Про випадки насильства проти дітей і підлітків повідомляють до органів поліції та до ради опіки. Адреса та контактні дані рад опіки у Бразилії можна знайти за адресою: <https://www.gov.br/mdh/pt-br/centrais-de-conteudo/crianca-e-adolescente/cadastro-nacional-dos-conselhos-tutelares.pdf/view> .

²¹ <https://www.gov.br/mdh/pt-br/centrais-de-conteudo/crianca-e-adolescente/cadastro-nacional-dos-conselhos-tutelares.pdf>

Ministério Público do Trabalho e Sistema Ipê

Casos de violações de direitos trabalhistas e para denúncia de trabalho escravo e infantil, é possível utilizar os canais de denúncia do Ministério Público do Trabalho – MPT e da Secretaria de Inspeção do Trabalho do Ministério do Trabalho e Previdência.

Para acessar o canal do MPT, clique no link: <https://mpt.mp.br/pgt/servicos/servico-denuncie>. Para acessar o sistema Ipê, utilize o link: <https://ipe.sit.trabalho.gov.br>

Ministerstvo pracy ta sistema Ipê

Щоб повідомити про випадки порушень прав працівника, а також рабської та дитячої праці, можна використовувати наступні канали:

Ministerstvo pracy ta Відділ інспекції праці Ministerstva pracy ta соціальних/пенсійних виплат. Щоб отримати доступ до каналу, перейдіть за посиланням: <https://mpt.mp.br/pgt/servicos/servico-denuncie>.

Щоб отримати доступ до каналу системи Ipê, перейдіть за посиланням: <https://ipe.sit.trabalho.gov.br>

Defensoria Pública da União

A Defensoria Pública da União - DPU é órgão público que atua no oferecimento de assistência jurídica integral e gratuita a qualquer pessoa que assim necessitar. Diversos grupos de migrantes são assistidos pela DPU, com destaque para os refugiados, e migrantes vulneráveis que necessitam de assistência jurídica para regularização migratória e garantia de direitos. Além promover a assistência integral nos processos de

solicitação de refúgio, a DPU presta orientação inicial, auxílio para preenchimento das solicitações e atendimento a crianças e adolescentes desacompanhados e separados que necessitem da regularização migratória.

Para acessar os serviços da DPU, encontre a unidade mais próxima de vocês. Acesse o [site](#) da DPU para mais informações.²²

Управління громадського захисту (Defensoria Pública da União - DPU)

Федеральне управління громадського захисту – DPU є державним органом, який надає комплексну та безкоштовну юридичну допомогу кожному, хто її потребує. Декільком групам мігрантів допомагає DPU, з акцентом на біженців та вразливих мігрантів, які потребують правової допомоги для легалізації міграції та гарантування прав. Окрім сприяння комплексній підтримці процесів подачі заяв на отримання притулку, DPU надає первинне керівництво, допомогу у заповненні заяв та допомогу дітям та підліткам без супроводу та підліткам, які потребують імміграційної легалізації.

Щоб отримати доступ до служб DPU, знайдіть найближчий підрозділ у вашому штаті. Перейдіть за посиланням для отримання додаткової інформації: <https://promocaodedireitoshumanos.dpu.def.br/onde-nos-encontrar/>

²² <https://promocaodedireitoshumanos.dpu.def.br/onde-nos-encontrar/>

ABUNA

SECRETARIA NACIONAL
DE PROTEÇÃO GLOBAL
MINISTÉRIO DA
MULHER, DA FAMÍLIA E
DOS DIREITOS HUMANOS

